

REFERAT Haderslev Udsatteråd 2022-2025 d. 18-03-2025

Mødedato Tirsdag d. 18. marts 2025 kl. 17:15

Mødested Bygning A - Stuen Rådhusalen

Mødedeltagere Heidi Kjær, Lene Margård Pedersen, Britt Hedegaard Nielsen, Anne Pedersen, Inga Lykke, Kim Kabelka (Afbud), Hanne Pedersen, Barry Knutzen, Rie Jørgensen , Mads Pohl (Fravær), Malene Frost (Afbud), Børge Koch

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af referat.....	4
Implementeringsguide til mad- og måltidspolitik.....	5
Ønsker til budget 2026 og overslagsår på Social- og Handicapudvalgets område.....	7
Dialogmøde med Social- og Handicapudvalg den 3. juni 2025.....	8
Misbrugsbehandling til unge under 18 år.....	9
Bedre liv på socialpsykiatriske botilbud.....	12
Opfølgning på medlemsinitiativ om behandlingstilbud til borgere med sindslidelse og misbrug.....	14
Temamøde den 27. februar 2025.....	18
Gensidig orientering.....	19
Kommende møder.....	22
Eventuelt.....	24

Punkt 22: Godkendelse af dagsorden

22/2643

Sagsresume

Godkendelse af dagsorden for Haderslev Udsatteråd den 18. marts 2025.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd godkender dagsorden af den 18. marts 2025

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden.

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Godkendt.

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 23: Godkendelse af referat

22/2643

Sagsresume

Godkendelse af referat i Haderslev Udsatteråd fra møde 18. februar 2025.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd godkender referat af den 18. februar 2025

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat.

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Godkendt.

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 24: Implementeringsguide til mad- og måltidspolitik

22/6733

Sagsresume

Orientering af Haderslev Udsatteråd om implementeringsguide til mad- og måltidspolitikken og de første erfaringer med at støtte op omkring implementeringen af mad- og måltidspolitikken på botilbud, væresteder og beskyttede beskæftigelsestilbud.

Orienteringen gives ved Mette Bruun Pedersen, leder af Værkstederne Damgård, Damhuset og Digagergård Beskæftigelse

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at

- Haderslev Udsatteråd tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Social- og Handicapudvalget har den 5. november 2024 vedtaget en mad- og måltidspolitik. Mad- og måltidspolitikken er målrettet borgere, pårørende og medarbejdere på botilbud, væresteder og beskyttede beskæftigelsestilbud. Politikken skal understøtte et godt samarbejde blandt alle tre parter om bedre og mere sunde madvaner hos borgerne.

Forud for udarbejdelsen af mad- og måltidspolitikken har der været en inddragende proces i form af afholdte workshops med deltagelse af blandt andet borgere, pårørende, ledsagere, medarbejdere med viden inden for området og medlemsrepræsentanter fra Haderslev Udsatteråd.

Haderslev Udsatteråd er orienteret om mad- og måltidspolitikken på møde i rådet den 19. november 2024. Mad- og måltidspolitikken er vedlagt som bilag 1.

Der er i forbindelse med den vedtagne mad- og måltidspolitik udarbejdet en implementeringsguide som borgere, pårørende og medarbejdere kan arbejde ud fra i den videre dialog om borgeres mulighed for at kunne træffe flere sunde valg i hverdagen.

Haderslev Udsatteråd orienteres om implementeringsguiden og de første erfaringer med implementeringen af mad- og måltidspolitikken. Implementeringsguide vedlagt som bilag 2.

Haderslev Udsatteråd gives mulighed for at stille spørgsmål til orienteringen.

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Tak til Mette Bruun Pedersen, leder af Værkstederne Damgård, Damhuset og Digagergård Beskæftigelse for en god orientering om de første erfaringer med implementering af mad- og måltidspolitikken og en præsentation af den udarbejdede implementeringsguide. Orienteringen tager udgangspunkt i vedhæftede PP – bilag 3 og tages til efterretning.

For at sikre en effektiv implementering af sunde madvaner, anbefaler Haderslev Udsatteråd at gennemføre eksempelvis prøvehandlinger i samarbejde med UC Syds studerende fra ernærings- og sundhedslinjen, afsætte midler til uddannelse af medarbejdere, fri adgang til frugt og tilbud om praktiske madlavningsmuligheder på eksempelvis værestederne.

Oplægsholder anbefaler, at Haderslev Udsatteråds borgerrepræsentanter tager kontakt til de medarbejdere i kommunen, der arbejder med sundhed i et bredt perspektiv.

Fraværende:

Mads Pohl

Bilag

Mad- og måltidspolitik

2025 Implementeringsguide Mad- og Måltidspolitik

2025 Mad- og måltidspolitik oplæg Handicapråd og Udsatteråd

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 25: Ønsker til budget 2026 og overslagsår på Social- og Handicapudvalgets område

22/12606

Sagsresume

Input til budget 2026-2028 for Haderslev Kommune på social – og handicapområdet.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at

- Haderslev Udsatteråd bidrager med input til budget 2026-2029 for Haderslev kommune på social- og handicapområdet

Sagsfremstilling

Haderslev Udsatteråd er i løbet af deres møder i 2024 fremkommet med nedenstående forslag og ønsker til det kommende budget 2026 på det sociale område i Haderslev Kommune:

- Busudfordring på værestederne – kan man købe endnu en bus til at løse udfordringerne med transport til aktiviteter
- Succes for projekt Ombold – kan det føre til initiativer til etablering af andre aktiviteter for mennesker i udsathed?
- Sociale plejehjemspladser for mennesker i udsathed
- To dage med forlænget åbningstid på Rusmiddelcenter

Formandskabet ønsker en drøftelse og gerne nye input som supplement til ovenstående ønsker.

Formandskabet udarbejder med baggrund i de indkomne input fra dagens møde et udkast til budget 2026 for Haderslev Kommune på socialområdet, som kan beslattes på mødet i Haderslev Udsatteråd den 22. april 2025.

Haderslev Udsatteråds ønsker til budget 2026 på socialområdet fremsendes til Social- og Handicapudvalget.

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025
- Haderslev Udsatteråd 22. april 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Punktet drøftet. Haderslev Udsatteråd bidrager med yderligere input til budget 2026-2029 for Haderslev kommune på social- og handicapområdet. Medlemmerne opfordres til at sende ønsker til formanden senest tirsdag den 25. marts klokken 09:00. Formandskabet udarbejder et udkast med baggrund af alle indkomne forslag til endelig beslutning på mødet i Haderslev Udsatteråd den 22. april 2025.

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 26: Dialogmøde med Social- og Handicapudvalg den 3. juni 2025

21/15790

Sagsresume

Haderslev Udsatteråd indleder forberedelse af dialogmøde med Social- og Handicapudvalget den 3. juni 2025 klokken 15:30 – 16:30.

Haderslev Udsatteråd udarbejder og giver foreløbige input, ideer og spørgsmål til brug for dialogmødet med det politiske fagudvalg.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd udarbejder og giver foreløbige forslag/input til spørgsmål/emner til dialogmøde med Social- og Handicapudvalg den 3. juni 2025.

Sagsfremstilling

Haderslev Udsatteråd er tilknyttet Social- og Handicapudvalgets område.

På møde den 5. april 2022 i Social- og Handicapudvalget blev det besluttet at gennemføre et årligt dialogmøde med Haderslev Udsatteråd i forbindelse med et ordinært møde. Mødet i 2025 er aftalt til den 3. juni 2025.

Haderslev Udsatteråds ønsker til indhold af dialogmødet fremsendes til Social- og Sundhedsudvalget.

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18.marts 2025 – forberedelse
- Haderslev Udsatteråd 22. april 2025 - beslutning

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Punktet drøftet. Haderslev Udsatteråd bidrager med forslag/input til emner til dialogmøde med Social- og Handicapudvalg den 3. juni 2025.

Formanden beder om yderligere input, som bedes fremsendt senest den 25. marts klokken 09:00 på mail. Udkast til spørgsmål til dialogmødet fremsendes til Haderslev Udsatteråds medlemmer til forberedelse inden mødet.

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 27: Misbrugsbehandling til unge under 18 år

25/3789

Sagsresume

Orientering om misbrugsbehandling til unge under 18 år. Stadig yngre unge har en eksperimenterende adfærd med euforiserende stoffer. Behandlingstilbuddet Ung Rus i Familiehuset tilbyder kognitiv behandling til de unge, hvor fokus er på at hjælpe til en forståelse stofmisbruget og skabelse af nye vaner.

Allan Lynggaard Olesen, faglig leder i Ung Rus, deltager under dette punkt på Social- og Handicapudvalgets møde.

Indstilling

Direktøren for Social- og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Misbrugsbehandling for unge under 18 var tidligere primært i forhold til hash og cannabis.

I dag oplever Ung Rus, at stadig yngre unge, har en eksperimenterende adfærd med forskellige euforiserende stoffer. De fleste har prøvet e-cigaretter (Puff barer), hvor der er tilføjet euforiserende væsker. Ung Rus ser en stigning i de unges brug af opioider, som er medicin til behandling. Både opioider og benzodiazepiner er receptpligtig medicin og er vanedannende.

Særligt brugen af opioider kan være vanskelig at opdage hos de unge, da de er påvirket i et kort tidsrum, hvorefter de er tilbage til deres normale tilstand og ikke udviser symptomer på indtagelse af stoffet. De unge kan relativt nemt finde de euforiserede stoffer på sociale platforme, f.eks. Snapchat.

Familiehuset har rådgivnings- og behandlingstilbuddet, Ung Rus, til 13 – 18-årige unge med stofmisbrug. I tilbuddet mødes de unge som hele mennesker og eksperter i eget liv, fremfor at møde dem som misbrugere og udsætte dem for skræmmekampagner.

Behandlingsmetoden er kognitiv behandling med fokus på at øge den unges opmærksomhed på tankemønstre og hjælpe den unge til at forstå, hvilke situationer, der kan udløse stoftrang. Den unge hjælpes til at forstå sin egen krop og dens mekanismer samt at skabe nye vaner.

I Ung Rus forsøger behandlerne og de unge sammen at identificere de unges egne positive forhåbninger for fremtiden og arbejde med den risikovillighed der er forbundet med at være ung.

Ung Rus tilbyder den unge følgeskab til f.eks. egen læge, hvis der vurderes at være behov for dette.

Ung Rus får i gennemsnit to henvendelser om ugen fra enten den unge selv eller fra bekymrede forældre. Aktuelt er tre unge i behandling i tilbuddet.

Der er et behov for tidligt at opspore de unge, der bruger stofferne og igangsætte forebyggende indsatser. Familiehuset er i gang med at gøre Ung Rus mere synlig i ungeuniverser uddannelsesinstitutioner og på de sociale platforme, hvor de unge færdes.

Ung Rus har et tæt samarbejde med SSP – skole, sociale myndigheder og politi – med henblik på at kunne skabe bedre forebyggende indsatser.

Haderslev Kommune har dannet NIKOteam, som består af SSP, Sundhedsplejen, Tandplejen og Sundhedssamarbejde og forebyggelse og Ung Rus i Familiehuset. Teamet arbejder for at forebygge børn og unges brug af nikotin og har et tæt samarbejde med grundskoler, ungdomsuddannelser, Familiehuset, Ungeteamet og andre samarbejdspartnere. Sammen med STU's medielinje har NIKOteam udarbejdet små videoer om emnet målrettet skolebørns forældre. Der er en film om hver årgang mellem 5. og 9. klasse, og der vedlægges her link til filmen om 6. årgang: [Til 6. klasse](#).

Allan Lynggaard Olesen fra Ung Rus vil på mødet fortælle mere om unge og misbrug og behandlingstilbuddet, Ung Rus.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 11. marts 2025
- Haderslev Udsatteråd den 18. marts 2025 (orientering)

Sagsresume

Med udgangspunkt i ovenstående sagsfremstilling tager Haderslev Udsatteråd orienteringen til efterretning.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd tager orienteringen til efterretning

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Fraværende/afbud: Inga Lykke

Orientering taget til efterretning.

Formanden bidrager med yderligere orientering i forhold til ovenstående sagsfremstilling og ønsker dette tilføjet referat:

Behandlingen i Ung Rus er kognitiv behandling med fokus på, at den unge bliver opmærksom på sine tankemønstre og til at forstå, hvad der kan udløse stoftrangen. De hjælpes til at få nye vaner. Der gives tilbud om at blive fulgt til egen læge, hvis der er behov for dette.

Tilbuddet til den unge i henhold til kommunens hjemmeside:

- Hvornår er man afhængig af rusmidler?

Problemet med rusmidler er, at du kan blive afhængig af dem. Herunder har vi lavet nogle spørgsmål omkring rusmidler.

- Oplever du trang til alkohol/tobak/stoffer? Har du en "craving" (stærk trang eller lyst til noget bestemt) efter mere af alkohol/tobak/stoffer?
- Kan du styre hvor meget og hvor ofte du indtager alkohol/tobak/stoffer?
- Kan du stoppe med at tage alkohol/ryge tobak/stoffer uden at føle "craving" efter det?
- Har du abstinenssymptomer (ryster på hænderne, får det dårligt eller lignende, når du ikke får alkohol/tobak/stoffer?)
- Har du brug for mere alkohol/tobak/stoffer for at opnå virkningen af alkohol/tobak/stoffer?
- Er alkohol/tobak/stoffer vigtigere for dig en fx stole, familie og venner?
- Fungerer din hverdag ikke uden alkohol/tobak/stoffer?
- Har du problemer med at opleve glæde, sorg, vrede eller andre følelser?
- Indtager du alkohol/tobak/stoffer for at glemme problemer?

Hvis du har svaret ja til nogen af disse spørgsmål, bør du overveje at søge hjælp til at stoppe dit forbrug.

Tilbuddet henvender sig både til dig som har et problematisk forbrug af rusmidler, og ønsker en forandring, og til dig som har haft et misbrug, og har behov for motivation og støtte til at fastholde et stoffrit liv.

Kontakt via telefon 20 26 79 63 eller ungrus@haderslev.dk

Tilbuddet henvender sig til dig som:

- Har eller har haft et problematisk brug af rusmidler.
- Har behov for støtte og motivation til at håndtere brugen af rusmidler.
- Har et eksperimenterende forhold til rusmidler.
- Ønsker råd og vejledning omkring rusmidler.

Forældre, pårørende og netværk kan også henvende sig med en konkret bekymring.

- Have kan vi tilbyde dig?
- En fortrolig relation i øjenhøjde.
- Anonym rådgivning, telefonisk og/eller personligt møde.
- Op til 10 individuelle samtaler i en uformel atmosfære.

Telefontid: mandag til onsdag kl. 09.00-15.30, torsdag kl. 19.00-17.00 og fredag kl. 09.00-13.30.

Informationer til skole, forældre og elever findes under SSP og forebyggelse: [SSP og forebyggelse | Haderslev Kommune](#)

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 28: Bedre liv på socialpsykiatriske botilbud

25/3824

Sagsresume

Orientering om Fremfærds projekt; Bedre liv på Socialpsykiatriske Botilbud. Fem kommunale botilbud fra Allerød, Aarhus, Jammerbugt, Horsens og Svanen fra Haderslev Kommune deltager i projektet, hvor der over et år gennemføres prøvehandlinger om bedre liv i botilbud.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Fremfærd er etableret med afsæt i overenskomstforhandlingerne i 2013 og består af repræsentanter fra de faglige organisationer, KL og kommunerne. Fremfærd er opdelt i fem velfærdsområder, hvor Fremfærd Særlige Behov er af disse. Det er Fremfærd Særlige Behov, som gennemfører projektet Bedre liv på Socialpsykiatriske Botilbud fra efteråret 2024 – december 2025.

Projektet er igangsat, fordi socialpsykiatriske botilbud oplever borgere med mere komplekse udfordringer end tidligere. Det stiller større krav til medarbejdernes faglighed og kompetencer i forhold til at kunne give borgerne den støtte, de har brug for.

I projektet arbejdes der ud fra tilgangen recoveryorienteret rehabilitering, hvor borgeren er ekspert i eget liv og har en aktiv rolle i at planlægge og forme det. Det er derfor botilbuddenes borgere, som har udvalgt prøvehandlinger, som de gerne vil arbejde med for at skabe et bedre liv i botilbuddene. Undervejs modtager tilbuddenes borgere og medarbejdere rådgivning i metoder og konkrete værktøjer fra et konsulenthus og en aktionsforsker. De fem botilbud mødes også på to læringstræf, hvor borgere og medarbejdere giver hinanden sparring på prøvehandlingerne.

Svanen er blevet en del af projektet efter indstilling fra Social og Sundhed. Hvert botilbud modtager 180.000 kr. til at gennemføre projektet. Midlerne gør det muligt for Svanens medarbejdere at afsætte tid til deltagelse i projektet og understøtte og opbygge erfaringer med borgernes prøvehandlinger på en anden måde, end hvad der ellers er muligt. Det er målet, at borgere og medarbejdere kan forankre prøvehandlingerne efter projektets udløb.

På Svanen har borgerne valgt at gennemføre prøvehandlinger med meningsfulde samtaler på en samtalecafé hver 14. dag. Hver samtalecafé har en ny overskrift, som borgerne sammen reflekterer over. Der har f.eks. været drøftelser af emnerne ”barndom” og ”natur”. Samtalecaféen har en åben ramme, så borgerne kan gå til og fra afhængigt af deres overskud på dagen, ønsker og behov.

Mange af borgerne på Svanen vil gerne lære hinanden bedre at kende, og de oplever, at samtalecaféen allerede nu har åbnet op for mange meningsfulde samtaler og flere fællesskaber. Nogle borgere er på eget initiativ begyndt at drøfte tanker og efterrefleksioner fra samtalecaféen.

På det første læringstræf i december 2024 gav borgernes fra Svanen og de andre botilbud feedback på hinandens prøvehandlinger. Et centralt budskab fra borgerne var, at de ikke ønsker at blive involveret, men i stedet selv ønsker at tage ansvar og sætte kursen i eget liv. Det er de aktiviteter, der har stor betydning for borgerne, som formår at rykke noget for borgerne. Det skal være mennesket og ikke sygdommen, som er i centrum.

Svanen har nedsat en implementeringsgruppe bestående af borgere og medarbejdere, som i februar 2025 har drøftet meningsfulde samtaler med konsulenthuset og aktionsforskeren.

Næste læringstræf er i marts.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 11. marts 2025
- Haderslev Udsatteråd den 18. marts 2025 (orientering)

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 11-03-2025

Taget til efterretning.

Sagsresume

Med udgangspunkt i ovenstående sagsfremstilling tager Haderslev Udsatteråd orienteringen til efterretning.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd tager orienteringen til efterretning

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Fraværende/afbud: Inga Lykke

Orientering taget til efterretning.

Formanden bidrager med nedenstående supplement til ovenstående sagsfremstilling, som ønskes tilføjet referat:

Viden på Tværs har yderligere informationer om projektet: [Nyt projekt: Bedre liv i Botilbud for mennesker med sindslidelse | VPT](#)

Projekt Bedre Liv i Botilbud bygger på Social- og Boligstyrelsens koncept for recovery-orienteret rehabilitering, som består af disse otte principper:

- Tag udgangspunkt i borgernes håb, ønsker og drømme
- Fokuser på borgernes ressourcer
- Inddrag borgernes netværk og de almene fællesskaber
- Mød borgerne med åbenhed, tillid og respekt
- Hjælp borgerne så tidligt som muligt
- Arbejd koordineret med borgernes samlede livssituation
- Følg op, så indsatsen altid er den rette
- Brug viden og metoder, der virker

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 29: Opfølgning på medlemsinitiativ om behandlingstilbud til borgere med sindslidelse og misbrug

23/18323

Sagsresume

Beslutning om henvendelse til Region Syddanmark vedr. behandling af borgere med sindslidelse og misbrug. På baggrund af et medlemsinitiativ, som udvalget har drøftet 4. februar 2025, gives en orientering om det nye regionale tilbud til behandling af borgere med sindslidelse og misbrug. Tilbuddet indføres gradvist fra 1. september 2024. Rusmiddelcentret skal afgive 1,237 mio. kr. årligt fra 2026 og frem til medfinansiering af tilbuddet.

Indstilling

Direktøren for Social og Sundhed indstiller, at:

- Social- og Handicapudvalget beslutter, om der skal rettes henvendelse til Region Syddanmark vedr. rusmiddelbehandling af borgere med sindslidelse og misbrug

Sagsfremstilling

Udvalget har den 4. februar 2025 drøftet et medlemsinitiativ fra udvalgsmedlem Jon Krongaard (O) om udredning af borgere med sindslidelse og misbrug (medlemsinitiativet er vedlagt som bilag 1). På den baggrund ønsker udvalget en status for det nye regionale tilbud til behandling af borgere med sindslidelse og misbrug, samt hvilken betydning det har for borgere i Haderslev kommune.

KL, regeringen og Danske Regioner har i forbindelse med økonomiaftalen 2024 indgået en aftale om et samlet regionalt tilbud til mennesker med både psykisk lidelse og et behandlingskrævende misbrug (jf. bilag 2, side 10). Den 10. oktober 2023 (pkt. 111) har udvalget fået en første orientering om målgruppe, indfasning og økonomi i forhold til tilbuddet.

Tilbuddet er oprettet i alle regioner for at give borgere mulighed for samtidig behandling af sindslidelse og misbrug. Det er borgere med misbrug og moderat til svær psykisk lidelse, som er i målgruppen for tilbuddet. Tilbuddet indføres gradvist fra 1. september 2024 og er fuldt indfaset i 2027. Sundhedsstyrelsens visitationsretningslinje for tilbuddet fastsætter, hvordan målgruppen af borgere, der er omfattet af tilbuddet, gradvist skal udvides i løbet af indfasningsprocessen. Retningslinjen er vedlagt (bilag 3).

I øjeblikket er det borgere, der har kontakt til den regionale psykiatri og har en rusmiddeldiagnose, der kan gøres brug af tilbuddet. Fra 1. juli 2025 udvides målgruppen, så borgere, der inden for det seneste år har haft kontakt til den regionale psykiatri og den kommunale misbrugsbehandling, kan bruge det nye tilbud. Fra 1. juli 2026 sker den sidste udvidelse, så borgere i den kommunale misbrugsbehandling og med sindslidelse, der ikke er i kontakt med psykiatrien, kan bruge tilbuddet.

Borgerne kan selv vælge, om de vil gøre brug af regionens tilbud eller kommunens tilbud. Haderslev kommune skal derfor fortsat kunne tilbyde rusmiddelbehandling til de borgere, som ikke ønsker at gøre brug af regionens tilbud. I dag fungerer det sådan, at Rusmiddelcentret tilbyder lægesamtale til en borger, som er i misbrugsbehandling, og som vurderes også at have en psykiatrisk lidelse. Lægen kan henvise til udredning i lokalpsykiatrien, og hvis borgeren ønsker det, kan der opstartes et koordineret behandlingsforløb mellem Rusmiddelcentret, psykiatrien og borgeren.

Psykiatrien i Region Syddanmark forventer følgende antal borgere med misbrug og sindslidelse i det nye behandlingstilbud i lokalpsykiatrien i Haderslev:

2024	2025	2026	2027
Ca. 15	Ca. 35 - 40	Ca. 60 - 65	Ca. 65 - 75

På mødet vil udvalget blive præsenteret for Region Syddanmarks aktuelle status for behandlingstilbuddet.

Der vil ske en gradvis overføring af midler fra kommunerne til finansiering af tilbuddet. Haderslev kommune skal afgive ca. 0,173 mio. kr. i 2025 og 1,237 mio. kr. i 2026 og frem til tilbuddet i Region Syd. Dog kan beløbet for 2027 blive op- eller nedjusteret.

Midlerne for 2025 vil blive fundet ved effektiviseringer i Rusmiddelcentrets budget. Overførsel af midlerne fra 2026 og frem vil medføre en reduktion på mindst to årsværk i Rusmiddelcentrets bemanning, som lige nu er på 9 behandlere. Det kan på sigt få konsekvenser i forhold til Rusmiddelcentrets pligt til at overholde Servicelovens behandlingsgaranti om, at behandling skal igangsættes senest 14 dage efter, at en borger har kontaktet Rusmiddelcentret.

Udvalget har den 14. maj 2024 (pkt. 65) foreslået, at der i rammeaftalen for det specialiserede socialområde 2025-2026 er særligt fokus på et styrket samarbejde mellem kommunerne og regionen om borgernes brug af det nye regionale behandlingstilbud. Det fremgår af rammeaftalen 2025-2026, at kommunerne og Region Syd skal følge udviklingen i den regionale dobbeltdiagnosebehandling tæt.

Økonomiske forhold

Haderslev kommunes skal fra 2025 gradvist overføre midler til finansiering af regionens tilbud:

2025: - 0,173 mio. kr.

2026: - 1,237 mio. kr.

2027: - 1,237 mio. kr.

Procedure

- Social- og Handicapudvalget den 11. marts 2025
- Haderslev Udsatteråd den 18. marts 2025 (orientering)

Beslutning i Social- og Handicapudvalget den 11-03-2025

Social- og Handicapudvalget afventer den igangværende dialog mellem forvaltningen og psykiatrisk afdelingen. Udvalget ønsker afklaring på om borgere, der er i et misbrug, kan udredes for en diagnose samt hvad ventetiden for udredningen er. Der udarbejdes en opfølgende sag til et kommende møde.

Sagsresumé

Med udgangspunkt i ovenstående sagsfremstilling tager Haderslev Udsatteråd orienteringen til efterretning.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd tager orienteringen til efterretning

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Fraværende/afbud: Inga Lykke

Orientering taget til efterretning.

Tilføjelse til ovenstående sagsfremstilling ved formanden, som ønskes tilføjet referat:

Henvisning til bilag 1, side 10 i dagens møde:

Dobeltdiagnosetilbud:

- Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om rammerne for et samlet regionalt tilbud til mennesker med en psykisk lidelse og samtidigt behandlingskrævende misbrug, herunder om, at Sundhedsstyrelsens faglige visitationsretningslinje skal anvendes i forbindelse med den regionale visitation til tilbuddet. Et samlet dobbeltdiagnosetilbud ibrugtages pr. 1. september 2024 med en trinvis indfasning. Tilbuddet vil være fuldt ud indfaset i 2027. Ordningen skal følges løbende med henblik på at opnå erfaringer med målgruppen, indholdet og effekten af behandlingen i regionerne og den sideløbende udvikling i kommunerne.
- Regeringen, KL og Danske Regioner er desuden enige om, at dimensioneringen af det nye dobbeltdiagnosetilbud er baseret på registertræk på baggrund af den faglige visitationsretningslinje samt tre eksperter skøn på, hvor stor en andel af gruppen, der vil kunne indgå i tilbuddet. På den baggrund er det estimeret, at tilbuddet ved fuld indfasning omfatter ca. 9.200 personer. Heraf modtager ca. halvdelen ikke behandling for deres misbrug i dag. Denne gruppe indfases først.
- Regionernes bloktilskud øges på den baggrund med 64 mio. kr. i 2024, 178 mio. kr. i 2025, 285 mio. kr. i 2026 og 323 mio. kr. i 2027 og frem, heraf er 64 mio. kr. i 2024 og 161 mio. kr. i 2025 og frem nye statslige midler som

følge af den øgede tilgængelighed i tilbuddet.

- Kommunernes bloktilskud reduceres med 17 mio. kr. i 2025 og 124 mio. kr. i 2026 og 162 mio. kr. i 2027 og frem som følge af opgavebortfald svarende til den del af den kommunale misbrugsbehandling, som overgår til de nye tilbud. Ved fuld indfasning svarer det til omkostningerne til ca. 4.600 helårspersoner.

Henvisning til bilag 2, side 10-16 i dagens møde:

Behandlingsforløb

2.1. No wrong door-princippet

- For mennesker med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik er det særligt vigtigt, at der er lettilgængelig adgang til behandling, og at muligheden for henvisning til regionen følger No wrong door-princippet. Det betyder, at uanset hvor patienten henvender sig for at få hjælp til den pågældende problemstilling, skal behovet for hjælp og behandling identificeres og imødekommes. Det kan være i almen praksis, den kommunale rusmiddelbehandling, hos en kommunal forvaltning eller akut i fx den regionale psykiatri eller på somatisk akutmodtagelse. Dette gøres gennem henvisning og brobygning til relevant hjælp, og det er centralt, at patienten ikke slippes, før der er sikret kontakt med det rette tilbud.

2.2. Behandlingsforløb

- Der skelnes i denne visitationsretningslinje mellem to overordnede typer af samtidige behandlingsforløb for mennesker med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik.

2.2.1. Det parallelle behandlingsforløb

- I et parallelt behandlingsforløb (behandlingsforløb på tværs af sektorer) varetages behandlingen af rusmiddelproblematikken af den kommunale rusmiddelbehandling, mens behandlingen af den psykiske lidelse varetages i den regionale psykiatri og/eller i primærsektoren (almen praksis, praktiserende speciallæge i psykiatri, psykolog).
- Et parallelt behandlingsforløb bør altid foregå koordineret, og der udarbejdes fx en koordinerende indsatsplan eller afholdes systematiske, jævnlige netværksmøder med inddragelse af alle relevante aktører omkring den enkelte og dennes pårørende.

2.2.2. Det integrerede behandlingsforløb

- I et integreret behandlingsforløb er den sociale- og sundhedsfaglige behandling af rusmiddelproblematikken og behandling af den psykiske lidelse forankret i regionen.
- Integreret behandling af rusmiddelproblematik og psykisk lidelse indebærer således, at begge lidelser betragtes samlet og sammenhængende, og behandles samtidigt i ét samlet behandlingstilbud, forankret i én sektor og forankret på én lokation. På baggrund af problemernes kompleksitet vil der typisk være brug for fælles, tværfaglige teams, som arbejder under fælles retningslinjer, ledelse mv.

2.3. Koordinering før, under og efter integreret behandling

- Et succesfuldt behandlingsforløb er betinget af en helhedsorienteret tilgang, der understøtter, at den enkelte samlet set får de indsatser, som vedkommende har behov for, ved at inddrage relevante aktører og sikre tæt koordination og forpligtende samarbejde på tværs af indsatser og sektorer.
- Allerede ved henvisning til et behandlingsforløb bør der være opmærksomhed på de andre indsatser den enkelte modtager, og viden fra den kommunale helhedsorienterede afdækning inddrages i henvisning, så alle relevante faglige perspektiver belyser den enkeltes situation.
- Behandlingen i det integrerede tilbud sker i tæt samarbejde og koordinering med kommunale botilbud, kommunale sociale indsatser og beskæftigelsesindsatser, den øvrige regionale psykiatri, praksissektoren og hvor det er relevant fx kriminalforsorgen og somatiske afdelinger. Det sker ved fx udarbejdelse af en koordinerende indsatsplan og/eller tværsektorielle netværksmøder for at sikre samarbejde og koordination.

2.4. Stepped-care model

- Behandlingstilbuddene til mennesker med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik organiseres efter en stepped-care model (graderet indsats), hvor valget af interventionens intensitet bestemmes ud fra sværhedsgraden af den enkeltes problemstillinger. Det er centralt i modellen, at den enkelte kommer ind i et tilbud på det rette niveau, ikke sendes for ofte frem og tilbage mellem forskellige tilbud, og at der er mulighed for at sikre en smidig tilbagevisitation.

- Stepped-care modellen har til formål at sikre, at den enkelte til enhver tid modtager en indsats på rette niveau. Den samme person kan på forskellige tidspunkter have behov for forskellig intensitet i indsatsen. Har man forsøgt med et parallelt behandlingstilbud igennem en periode uden resultat, bør patienten efter stepped-care tilgangen henvises til et integreret behandlingstilbud for at opnå et bedre behandlingsresultat og undgå forværring. Omvendt kan patienter, der er i bedring efter et integreret behandlingsforløb, overgå til et parallelt behandlingsforløb, som er koordineret mellem kommune og region.
- Der tages løbende stilling til, hvilket indsatstrin den enkelte patient bør behandles og følges på. Den enkelte skal altid inddrages i valget af indsatstrin, og det er centralt, at der arbejdes aktivt og systematisk med at inddrage den enkeltes ønsker til behandlingen, samt den enkeltes viden, præferencer og ressourcer.
- Behandlingsforløb bør ikke afsluttes/afbrydes administrativt, fx på baggrund af at patienten ikke møder op eller lignende, idet dette vil medføre usammenhængende patientforløb.

Haderslev Udsatteråd beklager, at der mangler beskrivelse af trippeldiagnoser i materialet.

Fraværende:

Mads Pohl

Bilag

Medlemsinitiativ - Borgere med misbrug skal kunne udredes i Haderslev Kommune 4. februar 2025

Bilag 1 - aftale-om-kommunernes-oekonomi-for-2024

Bilag 2 - Visitationsretningslinje dobbeltdiagnose

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 30: Temamøde den 27. februar 2025

23/19209

Sagsresume

Opfølgning på temamøde den 27. februar 2025.

Formanden orienterer om resultatet af temamødet og næste skridt i processen.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Haderslev Udsatteråd afviklede temamøde den 27. februar 2025 klokken 16:00 – 18:00 med fokus på forslag og drøftelse til rekruttering af et robust Haderslev Udsatteråd 2026-2029 under hovedemnet ”En god opstart”.

Haderslev Udsatteråd fremlægges for en sammenskrivning af de to interne temamøder med fokus på den gode opstart på mødet i Haderslev Udsatteråd den 22. april 2025.

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Fraværende/afbud: Inga Lykke

Haderslev Udsatteråd fremlægges for en sammenskrivning af de to interne temamøder med fokus på den gode opstart på mødet i Haderslev Udsatteråd den 22. april 2025.

Formandskabet ønsker, at ”En god opstart” er færdigbearbejdet senest juni 2025 og foreslår derfor to temamøder i maj og juni. Datoer meldes ud i forbindelse med den kommende dagsorden.

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 31: Gensidig orientering

22/2643

Sagsresume

Gensidig orientering i Haderslev Udsatteråd om relevante igangværende aktiviteter med videre fra eget område, som kan have interesse for hele rådet.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd orienterer hinanden gensidigt

Sagsfremstilling

Gensidig orientering.

2025: Haderslev Kommunalbestyrelse: [Forside - dagsordener og referater \(haderslev.dk\)](#)

2025: Økonomiudvalget: [Forside - dagsordener og referater \(haderslev.dk\)](#)

2025: Social- og Handicapudvalget. Link til møde: [Forside - dagsordener og referater \(haderslev.dk\)](#)

- Punkt 19: Budgetproces 2026-2029
- Punkt 20: Årsregnskab 2024 med udmøntning af overførelser
- Punkt 21: Trivselsbroen
- Punkt 22: Ankestyrelsens juridiske serviceeftersyn vedr. merudgiftsydelser
- Punkt 24: Haderslev Udsatteråds årsberetning 2024
- Punkt 25: Handicaprådets årsberetning 2024
- Punkt 27: Gensidig orientering

2025: Senior- og Sundhedsudvalget. Link til møde: [Forside - dagsordener og referater \(haderslev.dk\)](#)

- Punkt 16: Demensvenlig kommune - afdækning
- Punkt 19: Flere hænder - status og anvendelse af midler
- Punkt 20: Plejeboliganalyse 2025
- Punkt 21: Implementering af Ældrelov/procesplan og helhedspleje
- Punkt 22: Implementering af Ældrelov/Fritvalgsmodel
- Punkt 23: Fritvalgspriser praktisk hjælp og personlig pleje 2025/2026
- Punkt 25: Seniorrådets årsberetning
- Punkt 26: 2024 i Sundhed og Forebyggelse
- Punkt 27: 2024 i Senior og Forebyggelse
- Punkt 28: Gensidig orientering

2025: Beskæftigelses- og Borgerserviceudvalget: [Forside - dagsordener og referater](#)

2025: Børne- og Familieudvalget: [Forside - dagsordener og referater \(haderslev.dk\)](#)

- Punkt 16: Skolernes adgang til sociale midler og hjemmesider
- Punkt 18: Regnskab 2024 og udmøntning af overførte midler til 2025
- Mellemkommunal takstberegning 2025 på Louiseskolen
- Gensidig orientering

2025: Ungeudvalget: [Forside - dagsordener og referater \(haderslev.dk\)](#)

- Punkt 13: Status på arbejdet med Campus
- Punkt 14: Ungerådet Nexus
- Punkt 16: Styrkelse af uddannelses- og erhvervsvejledningen – status
- Punkt 17: Regnskab 2024 og udmøntning af overførte midler
- Punkt 19: Gensidig orientering

2025: Kultur- og Fritidsudvalget: [Forside - dagsordener og referater](#)

- Punkt 16: HF-sport+
- Punkt 17: Dialogmøde med FCH6100

- Punkt 18: Omlægning af cykelrute ved Hærvejen
- Punkt 19: Ny vandrerute ved Tørring Mølle – Hærvejsperle i Haderslev Kommune
- Punkt 20: Model for lokaletilskud og medlemstilskud
- Punkt 24: Projektgrundlag for Aktiv Fritid
- Punkt 26: Gensidig orientering

2025: Land og byudviklingsudvalget: [Forside - dagsordener og referater](#)

- Punkt 16: Liv i Haderslev Kommune
- Punkt 21: DSB-bevilling til stationsområdet i Vojens
- Punkt 22: Gensidig orientering

2025: Handicaprådet: [Forside - dagsordener og referater \(haderslev.dk\)](#)

- Punkt 15: Projekt Jomfrustien
- Punkt 16: Tilgængelighed – indgang B - Rådhuset
- Punkt 17: Implementering af Ældrelov/procesplan og helhedspleje

2025: Seniorrådet: [Forside - dagsordener og referater \(haderslev.dk\)](#)

- Punkt 29: Implementering af Ældrelov/procesplan og helhedspleje
- Punkt 30: Implementering af Ældrelov/Fritvalgsmodel
- Punkt 31: Plejeboliganalyse 2025
- Punkt 32: Tilgængelighed – indgang B - Rådhuset

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Fraværende/afbud: Inga Lykke

Formand:

Dialogmøde om fællesskaber på værestederne.

- Den 3. juni 2025 med fokus på fællesskaber på værestederne i Haderslev Kommune.

Dialogmødet er for alle interesserede; borgere, pårørende, interesseorganisationer og kommunale medarbejdere. Yderligere oplysninger følger.

Aktuel status på arbejdet med Beskæftigelsespolitik 2024-2027:

- Den 13. maj 2025 klokken 16:00 – 18:00

Tre medlemmer fra Haderslev Udsatteråd deltager. Invitation følger.

Workshop om forebyggelse og håndtering af overgreb

- Den 8. april 2025

Workshop, hvor deltagerne skal bidrage med input til retningslinjer for, hvordan krænkelse og overgreb forebygges og håndteres i forhold til mennesker med handicap eller sindslidelse i Haderslev Kommune. Fra Udsatterådet deltager Lene og Heidi.

Hvordan forebygger vi hjemløshed

- Den 27. marts 2025

Rådet for Socialt Udsatte har inviteret til workshop torsdag den 27. marts i Odense.

Workshop, hvor der deles oplevelser og erfaringer med hjemløshed. Hvor systemet ikke holdt og hvordan, der kunne være blevet hjulpet/grebet ind.

Hvem kan deltage:

- Personer, der har erfaring med hjemløshed.
- Personer, der har erfaring med at være indlagt i psykiatrien og blive udskrevet til hjemløshed.
- Personer, der har erfaring med at have afsonet i et fængsel og efterfølgende oplevet hjemløshed.
- Personer, der har mod på og lyst til at dele sine erfaringer til en workshop/gruppeinterview.

Ombold:

- Deltager med 1 hold og to medarbejdere til arrangement i Sønderborg

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 32: Kommende møder

22/2643

Sagsresume

Input/ideer til kommende ordinære møder i Haderslev Udsatteråd.

Indstilling

Formandskabet Haderslev Udsatteråd indstiller, at:

- Haderslev Udsatteråd bedes komme med ideer/input til kommende møder.

Sagsfremstilling

Tirsdag den 22. april 2025:

- Budgetopfølgning 2025 for Haderslev Udsatteråd - 1. kvartal
- Beslutning om spørgsmål/tema til brug for dialogmøde med Social- og Handicapudvalget
- Opfølgning på Rusmiddelcenter – ”Hvordan kan Haderslev Udsatteråd bidrage med ideer til et godt Rusmiddelcenter”?
- Regnskab 2024 for Haderslev Udsatteråd

Tirsdag den 20. maj 2025:

- Overskrift: ”Livet som ung i Haderslev”. Planlægning af besøg på Ungecenter, bygning B, Gåskærgade 26, evt. besøg af to politikere samt leder af SSP (mødet under forberedelse) og orientering om Projekt NExtWORK

Tirsdag den 3. juni 2025:

- Dialogmøde med Social-og Handicapudvalget klokken 15:30 – 16:30

Tirsdag den 17. juni 2025

- Opfølgning på dialogmøde
- Orientering og opfølgning på eleveres fravær/skolevægring samt lærernes uddannelsesniveau i dansk og matematik. Skolevægring – hvilke initiativer igangsættes? Link: [Børne- og Familieudvalget - Mødelokale Haderslev](#) – punkt 7. Haderslev Udsatteråd ønsker en opfølgende orientering.
- Afslutning på projekt ”Social inklusion i sønderjyske virksomheders grønne omstilling ved chef for Jobcenter og Borgerservice Susanne Nyland
- Mødedatoer for Haderslev Udsatteråd 2026

Mandag den 18. august 2025

- Budgetopfølgning 2025 for Haderslev Udsatteråd - 2. kvartal
- Orientering om Vederlagsfri Fysioterapi (mødet under forberedelse)
- Projekt PLAY ved projektleder Stine Møller Staun

Den 28. august, 1. og 4. september 2025:

- Udarbejdelse af høringssvar til budget 2026 samt overslagsår for Haderslev Kommune.

Tirsdag den 23. september 2025

- Danmarkskortet 2024 – orientering
- Opstart af årsberetning 2025 for Haderslev Udsatteråd
- Den sociale frikort (mødet under forberedelse)
- Haderslev på landsgennemsnittet (under forberedelse)

Tirsdag den 21. oktober 2025

- Input til årsberetning 2025 for Haderslev Udsatteråd

- Sundhedsfagligt team og mobil social sygeplejeklinik – orientering ved Tina W. Jørgensen

Tirsdag den 18. november 2025:

- Regions- og kommunalvalg

Torsdag den 20. november 2025

- Beslutning - årsberetning 2025 for Haderslev Udsatteråd (behandles i SHU og KB i december)
- Budgetopfølgning 2025 for Haderslev Udsatteråd - 3. kvartal

Tirsdag den 9. december 2025

- Opfølgning og foreløbig status på samarbejdet med LVS og erfaringer med peers – ved leder af Vejviseren Christiane Thomsen

Forslag til mødepunkter i 2025 – ikke sat i kalender – men under mødeforberedelse:

- Ensomhed
- Indsatsområde: Sundhed
- Tiny Houses med mere

- Kvalitetsstandarder – høring (sættes i kalender, når dato foreligger) – nyt på vej

- Besøg af ny direktør for Børn og familie

- Opfølgning på busudfordring på værestederne
- Opfølgning og status på ”Social frikort”
- Haderslev på landsgennemsnittet – opfølgning ved Jobcenter
- Temamøde: Afgrænsning mellem Servicelovens §83 og §85 – udsat fra februar 2025
- Temamøde: Kommunal- og regionsvalg 2025 – vælgermøde

Forslag til 2026 – ideer til opstart af nyt råd:

- Fra udsat til succes
- Invitere formandskaber fra de politiske udvalg til møder i Udsatterådet inkl. direktør for området

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Fraværende/afbud: Inga Lykke

Formanden gør opmærksom på, at mødet i maj afholdes på Ungecenter, bygning B, Gåskærgade 26. Det anbefales at invitere de to politikere inviteres selvom der ikke foreligger et endeligt program.

Formanden ønsker, at medlemmerne bidrager med ideer og input til møder i 2026.

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka

Punkt 33: Eventuelt

22/2643

Sagsresume

Eventuelt.

Sagsfremstilling

Eventuelt.

Procedure

- Haderslev Udsatteråd 18. marts 2025

Beslutning i Haderslev Udsatteråd den 18-03-2025

Fraværende/afbud: Inga Lykke

Intet at berette.

Fraværende:

Mads Pohl

Fraværende Mads Pohl

Afbud Malene Frost, Kim Kabelka